

НАРЕДБА № 91 ОТ 4 АВГУСТ 2006 Г. ЗА ХИГИЕНА НА ФУРАЖИТЕ

В сила от 01.09.2006 г.

Издадена от Министерството на земеделието и горите

Обн. ДВ. бр.71 от 1 Септември 2006г.

Глава първа. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) С тази наредба се определят:

1. общите правила за хигиена на фуражите;
2. условията и редът за осигуряване на проследяемост на фуражите;
3. условията и редът за регистрация и одобрение на предприятията.

(2) Наредбата се прилага на всички етапи на производство, включително първичното производство, преработка, съхранение, транспорт, предлагане на пазара и употребата на фуражи.

(3) Изискванията по ал. 1 се прилагат и при внос и износ на фуражи.

Чл. 2. Тази наредба не се прилага при:

1. производство на фуражи в домашни условия за изхранване на продуктивни животни и птици, отглеждани в домакинствата за лични нужди, и на непродуктивни животни;
2. изхранване на продуктивни животни, отглеждани в домакинствата за лични нужди или за непосредствена доставка на малки количества суровини за производство на храни от производителя на крайния потребител или на обекти за търговия на дребно, разположени на територията на същата община, извършващи непосредствено доставка за крайни потребители;
3. изхранване на непродуктивни животни;
4. непосредствена доставка на малки количества първично произведени фуражи от производителя на ферми, разположени на територията на същата община, за употреба в тези ферми;
5. продажба на дребно на храна за домашни любимци/животни компаньони.

Чл. 3. (1) Лицата, които осъществяват първично производство на фуражи или извършват свързани с него дейности, посочени в приложение № 1, са длъжни да спазват изискванията за хигиена на фуражите по глава втора.

(2) Лицата, които извършват дейности, различни от дейностите по ал. 1, включително смесването на фуражи, и използват фуражни добавки и/или премикси, изготвени на основата на фуражни добавки, с изключение на силажни добавки, са длъжни да спазват изискванията за хигиена на фуражите по глава трета.

(3) Изискванията по ал. 2 са задължителни и за лицата, които приготвят фуражни смеси само за личните си стопанства/ферми, ако използват фуражни добавки или премикси на основата на фуражни добавки, с изключение на силажни добавки.

Чл. 4. Лицата, които изхранват продуктивни животни в животновъдните стопанства, изпълняват следните изисквания:

1. предприемат мерки и прилагат процедури за поддържане на възможно най-ниско ниво на риска от биологично, химично и физично замърсяване на фуражи, животни и животински продукти;
2. спазват изискванията по глава четвърта.

Чл. 5. (1) Производителите и търговците на фуражи, както и фермерите са длъжни да закупуват и използват фуражи само от лица, регистрирани и/или одобрени по реда на чл. 15 от Закона за фуражите.

(2) Производителите и търговците на фуражи могат само след получаване на удостоверение за одобрение да:

1. произвеждат и/или пускат на пазара фуражни добавки, посочени в част първа на приложение № 2;

2. произвеждат и/или пускат на пазара премикси, получени на основата на тези фуражни добавки, посочени в част втора на приложение № 2;

3. произвеждат за пускане на пазара или произвеждат само за нуждите на собственото си животновъдно стопанство комбинирани фуражи, съдържащи фуражни добавки или премикси, приготвени на основата на добавки, посочени в част трета на приложение № 2.

Глава втора.

ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ЛИЦАТА, ОСЪЩЕСТВЯВАЩИ ПЪРВИЧНО ПРОИЗВОДСТВО НА ФУРАЖИ И СВЪРЗАНИ С НЕГО ДЕЙНОСТИ

Чл. 6. (1) Лицата, които осъществяват първично производство на фуражи и свързани с него дейности, определени в приложение № 1, осигуряват:

1. управлението и извършването на дейността си, така че да предотвратят, елиминират и сведат до минимум потенциалните опасности, поставящи под заплаха безопасността на фуражите;

2. защитата от замърсяване и контаминация на първичните продукти, произведени, преработени, почистени, пакетирани, съхранявани и транспортирани под техен контрол.

(2) Лицата по ал. 1 осигуряват съответствие с нормативните изисквания по контрола на опасностите при първичното производство на фуражи и свързаните с него дейности, включително:

1. мерки за контрол на замърсяването, произтичащо от въздух, почва, вода, торове, ветеринарномедицински продукти, продукти за растителна защита и биоциди;

2. мерки, свързани със защита на околната среда, на растенията и здравето на животните, които влияят върху безопасността на фуражите, включително програмите за наблюдение и контрол на зоонозите и патогенните агенти.

Чл. 7. Лицата, които осъществяват първично производство на фуражи и свързани с него дейности, спазват следните изисквания:

1. поддържат чисти и след почистване дезинфекцират по подходящ начин сградите, оборудването, контейнерите, транспортните опаковки, транспортните средства, използвани за производството, преработката, сортирането, опаковането, съхранението и транспортирането на фуражи;

2. осигуряват хигиена при производството, транспорта и съхранението, както и чистота на фуражите;

3. използват чиста вода с оглед предотвратяване на контаминиране;

4. предотвратяват замърсяване чрез животни и вредители;

5. съхраняват и боравят с отпадъците и химичните вещества разделно, сигурно и по начин, който предотвратява опасността от замърсяване;

6. използват опаковъчни материали, които не представляват източник на замърсяване за фуражите;

7. отчитат резултатите от лабораторни анализи и изследвания на проби, взети от първични продукти или други проби, които имат значение за безопасността на фуражите.

Чл. 8. Лицата, които осъществяват първично производство на фуражи и свързани с него дейности:

1. предприемат мерки за отстраняване на несъответствията, установени при извършване на официалния контрол от органите по чл. 34 от Закона за фуражите;

2. водят и съхраняват документация за прилаганите мерки за контрол на опасностите, свързани с фуражите, за срок не по-малък от една година след продажбата на първичните продукти; при поискване информацията от тази документация се представя на компетентните органи.

Чл. 9. (1) Лицата, които осъществяват първично производство на фуражи и свързани с него дейности, водят документация за:

1. всяко използване на продукти за растителна защита;

2. използването на генетично модифицирани семена;

3. вредителите или заболяванията, които могат да окажат влияние върху безопасността на суровините;

4. получените резултати от извършени лабораторни анализи и изследвания на проби, взети от първични продукти, или на други проби, взети за диагностични цели, имащи значение за безопасността на фуражите;

5. източниците и количеството на всички суровини за производството на фураж, както и за предназначението и количеството на всеки произведен фураж.

(2) При воденето на документацията по ал. 1 лицата, осъществяващи първично производство, могат да бъдат подпомагани от други лица, като агрономи, зоотехници ветеринарни лекари.

Глава трета.

ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ЛИЦАТА, КОИТО ИЗВЪРШВАТ ПРОИЗВОДСТВО И ТЪРГОВИЯ С ФУРАЖИ

Раздел I.

Общи изисквания

Чл. 10. (1) Производителите и търговците на фуражи, извършващи дейности по чл. 3, ал. 2, въвеждат, прилагат и поддържат процедури, основани на принципите на системата за анализ на опасностите и критичните контролни точки (НАССР).

(2) Основните принципи на системата са:

1. определяне на всички опасности, които трябва да бъдат предотвратени, елиминирани или сведени до приемливи нива;

2. определяне на критичните контролни точки на етапите от технологичния процес, в които контролът е от съществено значение за предотвратяване или елиминиране на опасности или свеждането им до приемливо ниво;

3. определяне на критичните граници на критичните контролни точки с оглед на предотвратяване, елиминиране или свеждане до приемливи нива на опасностите;

4. въвеждане и прилагане на ефективни процедури за мониторинг (наблюдение) на критичните контролни точки;

5. определяне на корективни действия, когато вследствие на мониторинга се установи, че

дадена критична контролна точка не се контролира;

6. прилагане на постоянни процедури за верификация на ефективността на изпълнение на мерките по т. 1 - 5;

7. водене и поддържане на документи и записи, съответстващи на размера и естеството на дейността, с които да се доказва ефективното прилагане на мерките по т. 1 - 6.

(3) Производителите и търговците на фуражи извършват преглед на процедурите по ал. 1 и ги актуализират в случаите на извършени промени в процеса или в който и да е етап на производството, преработката и разпространението на фуражите.

Чл. 11. Производителите и търговците на фуражи:

1. представят на Националната служба по зърното и фуражите (НСЗФ) доказателства за съответствие с изискванията по чл. 10 в поисканата от НСЗФ форма, отчитайки дейността и размера на предприятията под техен контрол;

2. осигуряват актуализацията на документите, описващи процедурите, основани на принципите на система НАССР.

Раздел II.

Изисквания към сградите и оборудването

Чл. 12. Производителите и търговците на фуражи са длъжни да поддържат чисти помещенията, местата за обработка, преработка и съхранение на фуражи, включително и прилежащите площи, оборудването, контейнерите, касите, транспортните средства, и да прилагат програми за ефективен контрол върху вредителите.

Чл. 13. Проектът, технологичният план, конструкцията, местоположението и размерите на помещенията в обекта за производство и търговия с фуражи се изпълняват по начин, който осигурява:

1. подходящо почистване и/или дезинфекция на помещенията;

2. намаляване на риска от грешки, предотвратяване на замърсяване, кръстосано замърсяване и други неблагоприятни ефекти върху безопасността и качеството на продуктите; машините, влизащи в контакт с фуражите, се изсушават след всеки процес на мокро почистване.

Чл. 14. (1) Производителите на фуражи разработват и прилагат процедури, осигуряващи извършването на:

1. редовни проверки на оборудването и съоръженията, които се използват за смесване и/или производство на фуражи;

2. периодични проверки за точност на везните и другите измервателни уреди;

3. периодични проверки за доказване на ефективността на смесителите.

(2) Всички везни и уреди за измерване, използвани при производството на фуражи, се съобразяват с обхвата на измерваните маси или обеми.

(3) Всички смесители, използвани за производство на фуражи, се съобразяват с обхвата на смесваните маси или обеми и следва да са в състояние да произведат подходящи хомогенни смеси и хомогенни разтвори.

Чл. 15. Производителите и търговците на фуражи:

1. осигуряват достатъчно естествено и/или изкуствено осветление в помещенията за производство и съхранение на фуражи;

2. осигуряват ефективна канализационна система в обектите с цел предотвратяване на

риска от замърсяване на фуражите;

3. използват за производство на фуражи вода, която е с подходящо качество за животни; водопроводите трябва да са с инертен характер;

4. отвеждат канализационните, отпадните и дъждовните води по начин, който не влияе на оборудването, безопасността и качеството на фуражите; бракуваният фураж и прахта трябва да се контролират така, че да се възпрепятства нашествие на вредители.

5. защитават прозорците и другите отвори от проникване на вредители; вратите трябва да се затварят плътно и да са защитени от проникване на вредители;

6. проектират, конструират и изпълняват таваните и разположените в горната част на помещението закрепващи елементи по начин, който възпрепятства натрупването на прах и намалява кондензацията на влага, растежа на плесени и разпиляването на частици, които могат да въздействат на безопасността и качеството на фуражите.

Раздел III.

Изисквания към персонала

Чл. 16. (1) Производителите на фуражи са длъжни да имат достатъчно персонал, притежаващ умения и квалификация, необходими за производството на съответните видове фуражи.

(2) Във всяко предприятие, което произвежда фуражи, се изготвя органограма, показваща квалификацията (образование, професионален опит) и отговорностите на персонала, която се предоставя на компетентните органи при поискване;

(3) Производителите на фуражи са длъжни писмено да информират персонала за неговите професионални задължения, отговорности и права.

Раздел IV.

Изискванията към производството

Чл. 17. В обектите за производство на фуражи трябва да има определено лице, отговарящо за производството.

Чл. 18. Производителите на фуражи:

1. разработват инструкции и прилагат процедури за всички етапи от производството, имащи за цел определянето, проверката и преодоляването на критичните точки в производствения процес;

2. предприемат технически или организационни мерки с цел предотвратяване или минимизиране на кръстосано замърсяване или грешки;

3. предприемат подходящи мерки за осъществяване на достатъчен брой проверки по време на производствения процес;

4. организират осъществяването на наблюдение за наличие на забранени нежелани вещества във фуражите и други замърсители, имащи отношение към здравето на хората и животните, и предприемат и прилагат подходящи мерки за контрол, така че да сведат до минимум риска от замърсяване;

5. предприемат мерки за осигуряване на ефективно проследяване на продуктите.

Чл. 19. Производителите на фуражи са длъжни да следят отпадъците да бъдат изолирани и обозначени. Ветеринарномедицинските продукти или замърсители се отстраняват по подходящ начин и не се използват като фуражи.

Раздел V.

Изисквания към контрола на качеството

Чл. 20. (1) Производителите на фуражи:

1. определят отговорник по контрола на качеството;
2. осигуряват достъп до лаборатория с подходящ персонал и оборудване като част от системата за контрол на качеството;
3. разработват и прилагат план за контрол на качеството, разработен в съответствие с изискванията, посочени в приложение № 3.
4. осигуряват съхранението и предоставят при поискване на компетентните органи документацията, свързана със суровините, използвани при производството на фуражи, с цел осигуряване на проследяемост;
5. разработват и прилагат процедура за вземане и съхраняване на проби в достатъчни количества от компонентите и от всяка партида от продукти, произведени и пуснати на пазара, или от всяка определена част от производството при непрекъснат производствен процес, с цел осигуряване на проследяемост.

(2) Документацията по ал. 1, т. 4 се съхранява за период, съответстващ на срока на годност на крайните продукти по време на предлагането им на пазара.

(3) При изхранване с фуражи, предназначени за непродуктивни животни, производителят съхранява проби само от крайния продукт.

(4) Пробите по ал. 1, т. 5 трябва да отговарят на следните изисквания:

1. да са запечатани и етикетирани за лесно идентифициране;
2. да се съхраняват по начин, възпрепятстващ всяка промяна в състава на пробата или фалшификация;
3. да се съхраняват за период не по-малък от 6 месеца, за да се гарантира възможност за проследяване.

Раздел VI.

Изисквания към съхранението и транспорта

Чл. 21. Преработените фуражи се отделят от суровини и добавки за фуражи с цел избягване на всякакво кръстосано замърсяване.

Чл. 22. (1) Фуражите се съхраняват и транспортират в подходящи превозни средства.

(2) Местата за съхранение на фуражи се конструират, приспособяват и поддържат по начин, който осигурява добри условия за съхранение. Производителите и търговците на фуражи определят лицата с право на достъп до местата за съхранение на фуражите.

(3) Съхранението и транспортирането на фуражите се извършва по начин, който осигурява лесното им идентифициране, за да се избегне объркване или кръстосано замърсяване, както и да се предотврати тяхната развала.

(4) Контейнерите и оборудването, използвани за транспорт, съхранение, пренасяне, обработване и претегляне на фуражи, се поддържат чисти. В обектите се разработват и прилагат програми за почистване, като остатъците от почистващи препарати и дезинфектанти се свеждат до минимум.

Чл. 23. Замърсяванията се свеждат до минимум с цел ограничаване наличието на вредители.

Чл. 24. При съхранението и транспорта на фуражи се поддържа възможно най-ниска температура с цел избягване на промяна на физико-химичните показатели на фуража, кондензация и намаляване на замърсяванията.

Раздел VII.

Изисквания към поддържането и съхранението на записи

Чл. 25. (1) Производителите и търговците на фуражи:

1. изискват и съхраняват в база данни информация за всеки свой доставчик на фуражи;
2. съхраняват в база данни информация за производителите и търговците на фуражи, на които те са доставили първични суровини и фуражи.

(2) За изпълнение на изискванията по ал. 1 производителите и търговците въвеждат и прилагат системи и процедури за събиране и съхранение на информация в база данни, която позволява предоставянето ѝ на компетентните органи при поискване.

(3) Информацията от базата данни по ал. 1 и 2 се съхранява в срок 3 години.

Чл. 26. (1) Производителите и търговците на фуражи, включително и в случаите, когато осъществяват само търговска дейност, без да съхраняват фуражи в собствени помещения, изискват и съхраняват в база данни информация за всеки свой доставчик на първични суровини и фуражи, включваща подробности за закупуването, производството и продажбите.

(2) За изпълнение на изискванията по ал. 1 производителите и търговците въвеждат и прилагат системи и процедури за събиране и съхранение на информация в база данни, която позволява предоставянето ѝ на компетентните органи при поискване.

(3) Информацията от базата данни по ал. 1 и 2 се съхранява в срок 3 години.

Чл. 27. (1) Производителите и търговците на фуражи с изключение на търговците, които осъществяват дейност, без да съхраняват фуражи в собствени помещения, поддържат:

1. документация, свързана с производствения процес и контрола;
2. документация, свързана с възможността за проследяване на:
  - а) фуражните добавки;
  - б) фуражните суровини, произведени по специални технологии, определени в приложение № 4 на Наредба № 4 за обращение на фуражните суровини (ДВ, бр. 11 от 2001 г.);
  - в) премиксите;
  - г) фуражните суровини/комбинираните фуражи.

(2) За изпълнение на изискването по ал. 1, т. 1 в обектите трябва да има разработена и да се прилага система за документиране, предназначена да определи и осигури контрол на критичните точки в производствения процес, и да бъде изготвен и приложен план за качествен контрол.

(3) Документацията по ал. 1, т. 1 се поддържа по начин, който осигурява възможност за проследяване на производството на всяка партида, пусната в обращение, и за установяване на отговорността в случай на жалби.

(4) За осигуряване възможността за проследяване производителите и търговците на фуражи съхраняват документация, съдържаща информацията съгласно приложение № 4.

Раздел VIII.

Изисквания за изтегляне на фуражите от пазара и обработка на получени жалби

Чл. 28. Производителите и търговците на фуражи са длъжни да разработят и прилагат система за регистриране и обработка на получени жалби.

Чл. 29. (1) Производителите и търговците на фуражи трябва да създадат система за незабавно изтегляне на фуражите от търговската мрежа.

(2) В обектите трябва да има разработена и да се прилага процедура, определяща действията с изтеглените от пазара фуражи.

(3) Преди повторно пускане на пазара изтеглените фуражи преминават през преоценка на качествения контрол.

Глава четвърта. ДОБРА ПРАКТИКА ПРИ ХРАНЕНЕ НА ПРОДУКТИВНИ ЖИВОТНИ

Раздел I. Изисквания към пасищата

Чл. 30. (1) При отглеждане на продуктивни животни върху пасища и обработваеми земи фермерите ги поддържат по начин, свеждащ до минимум замърсяването с физични, биологични или химични замърсители на продуктите, добити от животните.

(2) При използване на химикали за поддържане на пасищата и обработваемите земи фермерите извеждат животните на паша след изтичане на достатъчно продължителни периоди, за да се сведе до минимум биологичното кръстосано замърсяване от естествен тор.

(3) Изискването по ал. 1 се прилагат и в случаите, когато се извършва смяна на пасища.

Раздел II. Изисквания към животновъдните обекти и оборудването за хранене на животните

Чл. 31. Фермерите са длъжни да:

1. проектират животновъдните обекти по начин, позволяващ лесното им почистване.
2. почистват и дезинфекцират редовно животновъдните обекти и оборудването за хранене на животните с цел предотвратяване появата и натрупване на замърсители;
3. използват за почистване и дезинфекция химични вещества и препарати съгласно приетите инструкции;
4. съхраняват препаратите по т. 3 в отделни помещения от фуражите и зоните за хранене на животните.

Чл. 32. Фермерите са длъжни да разработват и прилагат в животновъдните обекти:

1. системи за контрол на вредителите с цел намаляване на възможността от замърсяване на фуражите и постелъчния материал;
2. системи за редовно отстраняване на тора, отпадъците и други възможни източници на замърсяване на фуражите.

Чл. 33. Фермерите са длъжни да подменят често и да не допускат плесенясване на фуражите и постелъчния материал, използвани в животновъдния обект.

Раздел III.

Изисквания към фуражите и водата

Чл. 34. (1) Фермерите съхраняват фуражите отделно от химичните вещества, препарати и други продукти, забранени за храна за животни.

(2) Фермерите поддържат местата за съхранение на фуражите и контейнерите чисти и сухи, като прилагат подходящи мерки за контрол на вредителите.

(3) Почистването по ал. 2 се извършва редовно, за да се избегне кръстосано замърсяване.

(4) Фермерите съхраняват семената при подходящи условия и по начин, който изключва достъпа на животни до тях.

(5) Фермерите съхраняват разделно медикаментозните и комбинираните фуражи, предназначени за различни категории или видове животни.

Чл. 35. (1) Фермерите изграждат такава система за разпределение на фураж във фермата, която осигурява правилното разпределение на фуражите по местоназначение.

(2) Системата по ал. 1 трябва да предпазва фуража от допълнително замърсяване по време на разпределението и храненето на животните.

(3) Фермерите обработват комбинираните фуражи отделно от медикаментозните фуражи с цел предпазване от замърсяване.

(4) Фермерите периодично почистват транспортните средства, използвани в рамките на животновъдния обект, и оборудването за хранене на животните задължително след използването им за доставка и разпределение на медикаментозни фуражи.

Чл. 36. (1) Фермерите осигуряват питейна вода и вода за аквакултури с подходящо качество за съответните животни.

(2) При съмнение за замърсяване на животни или на животински продукти от водата фермерите прилагат мерки за неговата оценка и намаляване.

Чл. 37. Животните се хранят и отглеждат от лица, които притежават необходимите умения, знания и компетенции.

Допълнителни разпоредби

§ 1. По смисъла на тази наредба:

1. "Първично производство" е производството на земеделски продукти, включително отглеждането и прибирането на реколта, доенето, отглеждането на животни в животновъдни стопанства преди клането и риболова, в резултат на което се добиват продукти, които не се обработват след тяхното прибиране, събиране или улавяне, с изключение на простата физическа обработка.

2. "Генетично модифицирани семена (ГМО)" са семената, в които генетичният материал е бил променен чрез прилагане на техники, разрешени със специален закон.

3. "Критична граница" - числена стойност на показател или критерий, която разграничава приемливата от неприемливата стойност.

4. "Критична контролна точка" - дадената стъпка от технологичния процес, в която се прилага специфична контролна мярка, за да се предотврати или елиминира опасност за фуража или да се намали рискът от тази опасност до приемливо ниво.

5. "Кръстосано замърсяване" - кръстосването на пътищата на суровини, добавки и готов фураж, при което може да се получи замърсяване с чужди тела, опасни химикали или

микробиологично замърсяване. За избягване на замърсяването се ограничава достъпът до производствените помещения или строго се контролира, а при химични и физични замърсители се използват подходящи съоръжения за откриване и отстраняване на замърсителите.

§ 2. С тази наредба се въвеждат изискванията на Регламент 183/2005 на Европейския парламент и на съвета от 12 януари 2005 г., с който се определят изискванията за хигиена на фуражите и чл. 1, т. 2, буква (с) от Регламент 852/2004 на Европейския парламент и на съвета от 29 април 2004 г., регламентиращ хигиената при производството на хранителни продукти.

Заключителни разпоредби

§ 3. Контролът по изпълнението на наредбата се възлага на изпълнителния директор на Националната служба по зърното и фуражите.

§ 4. Наредбата се издава на основание чл. 5, ал. 2 от Закона за фуражите и отменя Наредба № 24 за условията и реда за одобряване и регистриране на производители и търговци на храни за животните (ДВ, бр. 106 от 1999 г.).

§ 5. Наредбата влиза в сила от датата на обнародването ѝ в "Държавен вестник".

Приложение № 1 към чл. 3, ал. 1

Дейности, свързани с първичното производство на фуражи

1. Транспорт, съхранение и обработка на първични продукти на мястото, където се извършва производството им.
2. Транспорт на първични продукти от мястото на производство до обекти за производство и търговия с фуражи.
3. Смесване на фуражи само за нуждите на собствената си ферма, без да се използват добавки или премикси от добавки, с изключение на силажни добавки.

Приложение № 2 към чл. 5, ал. 2

Част първа

I. Добавки, определени в Наредбата за фуражните добавки

1. Хранителни добавки - всички добавки от групата
  - 1.1. витамини, провитамини и химически добре дефинирани субстанции, имащи подобен ефект;
  - 1.2. съединения на микроелементи;
  - 1.3. аминокиселини, техните соли и аналози;
  - 1.4. урея и нейните производни.
2. Зоотехнически добавки - всички добавки от групата
  - 2.1. добавки за повишаване на смилаемостта: вещества, които, използвани в храните за животни, повишават смилаемостта на дажбата чрез действие върху фуражните суровини;
  - 2.2. стабилизатори на полезната флора: микроорганизми или други химически дефинирани субстанции, които, добавени в храните за животни, имат положителен ефект върху полезната флора;
  - 2.3. вещества с благоприятен ефект върху околната среда;
  - 2.4. други зоотехнически добавки.

3. Технологични добавки - само антиоксиданти с фиксирано максимално съдържание.

4. Сензорни добавки: оцветители - каротиноиди и ксантофили.

II. Продукти, определени в приложение № 4 към чл. 7 от Наредба № 4 (ДВ, бр. 11 от 2001 г.), за обращение на фуражните суровини:

1. Продукти/протеини, получени от микроорганизми, спадащи към групата на бактериите, дрождите, водораслите, низшите гъби: всички продукти от групата (с изключение на подгрупата - дрожди, култивирани върху субстрати от животински или растителен произход);

2. Вторични продукти от производството на аминокиселини, вследствие на ферментация: всички продукти от групата.

Част втора

1. Зоотехнически добавки - други зоотехнически добавки:

- кокцидиостатици и хистомоностатици: всички добавки;

- растежни стимулатори: всички добавки.

2. Хранителни добавки:

- витамини, провитамини и химически добре дефинирани субстанции с подобен ефект: витамини А и Д;

- микроелементи: мед и селен.

Част трета

Зоотехнически добавки - други зоотехнически добавки:

- кокцидиостатици и хистомоностатици: всички добавки;

- растежни стимулатори: всички добавки.

Приложение № 3 към чл. 20, ал. 1

Изисквания към плана за контрол на качеството

Планът за контрол на качеството съдържа информация за:

1. проверките на критичните точки в производствения процес;

2. процедурите за вземане на проби и тяхната честота;

3. методите за анализ и честота на извършваните анализи;

4. съответствието със спецификациите - от входящите компоненти до крайния продукт;

5. прилаганите мерки в случай на несъответствие.

Приложение № 4 към чл. 27, ал. 4

Изисквания към документацията, свързана с възможността за проследяване

1. За осигуряване възможността за проследяване на фуражни добавки се поддържа информацията относно:

а) вида и количеството на произведените добавки, датата на производство и където е приложимо, номера на партидата или на конкретната част от производството в случай на непрекъснато производство;

б) наименованието и адреса на предприятието, на което са доставени добавките, вида и количеството на доставените добавки и където е приложимо, номера на партидата или на конкретната част от производството в случай на непрекъснато производство.

2. За осигуряване възможността за проследяване на продуктите, определени в приложение № 4 на Наредба № 4 за обращение на фуражните суровини, се поддържа информацията относно:

а) вида на продуктите и произведеното количество, дата на производство и където е

приложимо, номера на партидата или на конкретната част от производството, в случай на непрекъснато производство;

б) наименованието и адреса на предприятията или потребителите (предприятия или фермери), на които са доставени продуктите, както и информация за вида и количеството на доставените продукти и където е приложимо, номера на партидата или на конкретната част от производството в случай на непрекъснато производство.

3. За осигуряване възможността за проследяване на премикси се поддържа информацията относно:

а) наименованието и адреса на производителите или доставчиците на добавките, вида и количеството на използваните добавки и където е приложимо, номера на партидата или на конкретната част от производството в случай на непрекъснато производство;

б) датата на производство на премикса и номера на партидата, където е приложимо;

в) наименованието и адреса на предприятието, на което е доставен премиксът, датата на доставката, вида и количеството на доставения премикс и където е приложимо, номера на партидата.

4. За осигуряване възможността за проследяване на комбинирани фуражи/фуражни суровини се поддържа информацията относно:

а) наименованието и адреса на производителите или доставчиците на добавките/премиксите, вида и количеството на използваните премикси и където е приложимо, номера на партидата;

б) наименованието и адреса на доставчиците на фуражните суровини и допълващите фуражи, както и датата на доставката;

в) вида, количеството и състава на комбинирания фураж;

г) вида и количеството на произведените фуражни суровини или комбинирани фуражи, датата на производство, наименованието и адреса на купувача (фермер, производител или търговец на фуражи).